

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı
22 Ocak 2026 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, tüm milletvekillerinin yeni yılını tebrik ettiğine, Suriye'de yaşanan gelişmelere, Suriye sınırında bayrağımıza yapılan saldırıya, yılbaşından bu yana bölgemizde ve küresel ölçekte yaşanan önemli gelişmelere, Komisyonun bugüne kadar yaptığı ve yapmayı planladığı çalışmalara, bugün Komisyon gündemindeki kanun teklifleri ile sunumlara ve toplantıya ilk kez katılacak Dışişleri Bakan Yardımcılarına hoş geldiniz dediğine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, Komisyon üyelerine, Dışişleri Bakan Yardımcılarına ve diğer tüm katılımcılara teşekkür ettiğine ve muhalefet şerhlerine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- KARARLAR

1.- Komisyon gündemine mevcut hâliyle devam edilmesine ilişkin karar

2.- Dışişleri Bakan Yardımcıları Levent Gümrükçü ve Musa Kulaklıkaya'nın "Amerika Kıtası'nda ve Orta Doğu'da Yaşanan Son Gelişmeler" konusunda Komisyonu bilgilendirmesi için TBMM İçtüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturuma geçilmesine ilişkin karar

3.- Kapalı oturum kararının kaldırılmasına ve açık toplantı düzenine geçilmesine ilişkin karar

IV.- SEÇİMLER

1.- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu üye seçimi

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Maliye Mükemmeliyet Merkezi'nin (CEF) Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2099)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2632)

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşmaya Dair Andlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2740)

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3106)

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2638)

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3211)

7.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3212)

VI.- KAPALI OTURUMLAR

A) Kapalı Oturumlar

1.- İkinci Oturum kapalı

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Komisyonunda kabul edilen kanun tekliflerinin Genel Kurulda onaylanmasına ilişkin açıklaması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

-----0-----

3'üncü Toplantı
22 Ocak 2026 Perşembe

-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dışışleri Komisyonu saat 14.24'te açılarak biri kapalı oturum olmak üzere üç oturum yaptı.

Birinci Oturum

Komisyon Başkanı Fuat Oktay,

Tüm milletvekillerinin yeni yılını tebrik ettiğine, Suriye'de yaşanan gelişmelere, Suriye sınırında bayrağımıza yapılan saldırıya, yılbaşından bu yana bölgemizde ve küresel ölçekte yaşanan önemli gelişmelere, Komisyonun bugüne kadar yaptığı ve yapmayı planladığı çalışmalara, bugün Komisyon gündemindeki kanun teklifleri ile sunumlara ve toplantıya ilk kez katılacak Dışışleri Bakan Yardımcılarına hoş geldiniz dediğine,

Komisyonun bugünkü gündemine,
İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon bünyesinde kurulan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunda siyasi partileri temsil edecek üyelerin seçimi yapıldı.

Komisyon gündemine mevcut hâliyle devam edilip edilmemesi hakkında görüşme yapıldı ve gündeme mevcut hâliyle devam edilmesi kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un,

Maliye Mükemmeliyet Merkezi'nin (CEF) Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2099),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2632),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşmaya Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2740),

Türkiye Cumhuriyeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3106),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2638),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3211),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3212),

Tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Dışışleri Bakan Yardımcıları Levent Gümrükçü ve Musa Kulaklıkaya'nın "Amerika Kıtası'nda ve Orta Doğu'da Yaşanan Son Gelişmeler" konusunda Komisyonu daha sağlıklı ve güvenli bir şekilde bilgilendirebilmesi için TBMM İçtüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturuma geçilmesine ilişkin önerge kabul edildi.

Birinci Oturuma saat 15.58'de son verildi.

İkinci Oturum
(Kapalıdır)

Üçüncü Oturum

Üçüncü Oturum saat 18.42'de açıldı.

Dışışleri Bakan Yardımcıları Levent Gümrükçü ve Musa Kulaklıkaya'nın "Amerika Kıtası'nda ve Orta Doğu'da Yaşanan Son Gelişmeler" konusunda Komisyonu daha sağlıklı ve güvenli bir şekilde bilgilendirmesi için TBMM İçtüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca alınan kapalı oturum kararının kaldırılmasına ve açık toplantı düzenine geçilmesine ilişkin verilen önerge kabul edildi.

Komisyon Başkanı Fuat Oktay,

Komisyon üyelerine, Dışışleri Bakan Yardımcılarına ve diğer tüm katılımcılara teşekkür ettiğine ve muhalefet şerhlerine,

Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine, ilişkin açıklama yaptı.

Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, Komisyonda kabul edilen kanun tekliflerinin Genel Kurulda onaylanmasına ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 18.47'de toplantıya son verildi.

22 Ocak 2026 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.24

BAŞKAN: Fuat OKTAY (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa CANBEY (Balıkesir)

SÖZCÜ: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)

KÂTİP: Derya BAKBAK (Gaziantep)

----0----

BAŞKAN FUAT OKTAY - Dışişleri Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok Değerli Bakan Yardımcılarımız, kamu kurumlarımızın çok değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri, değerli katılımcılar; Dışişleri Komisyonunun 28'inci Yasama Dönemi 20'nci Toplantısını açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

2 Bakan Yardımcımız burada bugün, 3'üncü Bakan Yardımcımız da gelecekler. Hacı Ali Bey ve Musa Bey buradalar, Levent Bey de birazdan burada olacak. Yine sunumla ilgili, belki öne alma ihtimaliyle ilgili Levent Bey'in de...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Yolda efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Dolayısıyla onunla da siz önceden görüşmeyi yaparsanız memnun olurum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ

1.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, tüm milletvekillerinin yeni yılını tebrik ettiğine, Suriye'de yaşanan gelişmelere, Suriye sınırında bayrağımıza yapılan saldırıya, yılbaşından bu yana bölgemizde ve küresel ölçekte yaşanan önemli gelişmelere, Komisyonun bugüne kadar yaptığı ve yapmayı planladığı çalışmalara, bugün Komisyon gündemindeki kanun teklifleri ile sunumlara ve toplantıya ilk kez katılacak Dışişleri Bakan Yardımcılarına hoş geldiniz dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yine, her zaman olduğu gibi, müsaadelerinizle, gündeme geçmeden önce sizlerle birkaç hususu paylaşmak isterim. Hem bu vesileyle de aslında Komisyon olarak yürüttüğümüz faaliyetlerle ilgili de sizleri bilgilendirme fırsatı buluyoruz.

Bugün Komisyonumuzun 2026 yılındaki ilk toplantısını gerçekleştiriyoruz. Bu vesileyle, sizlerin şahsında tüm milletvekillerimizin yeni yılını bir kez daha buradan tebrik ediyor; 2026 yılının ülkemiz, milletimiz ve tüm insanlık için barışa, istikrara ve hayırlı gelişmelere vesile olmasını temenni ediyorum.

Suriye'de son derece kritik gelişmelerin yaşandığı bir süreçteyiz. SDG daha önce imzaladığı mutabakatlara sadık kalmamış, verdiği sözleri ne yazık ki tutmamıştır. Suriye hükümeti, bunun üzerine, geçtiğimiz hafta, işgal altında tutulan Halep'teki mahalleleri, ardından Fırat'ın batısında ve doğusunda yer alan önemli alanları terör örgütlerinden arındırmıştır. 20 Ocakta da yine belirli bir anlaşma çerçevesinde dört günlük bir ateşkes sağlanmıştır. Ümit ediyoruz bu iyi bir şekilde sonuca ulaşır. Bu noktada SDG'ye düşen görev Suriye hükümetiyle entegrasyonu sağlamak, verdiği sözlere ve taahhütlerine riayet etmektir.

Bu vesileyle, iki gün önce, Suriye sınırında bayrağımıza yönelik olarak yapılan saldırıyı da bir kez daha lanetliyor ve bunun faillerinin cezazsız kalmayacağını buradan bir kez daha belirtmek istiyorum.

Suriye'de barış, istikrar ve refahın tesis edilmesi, başta ülkemiz olmak üzere tüm bölge açısından hayati önemdedir. Suriye'nin toprak bütünlüğünün ve egemenliğinin korunması, terör örgütlerinden tamamen arındırılması elzemdir. Türkiye, bu süreçte Suriye hükümetinin ve Suriye halkının yanında yer almaya devam edecektir.

Yılbaşından bu yana bölgemizde yaşanan bir diğer önemli gelişme ise İran'da cereyan eden olaylardır. Ekonomik sebeplerle başlayan ve ülke geneline yayılan gösteriler neticesinde can kayıplarının yaşandığı anlaşılmaktadır, raporlara da yansımaktadır. İran'da daha fazla can kaybı yaşanmadan istikrarın sağlanmasını ve sorunların diyalog ve uluslararası boyutlarının diplomatik yöntemlerle çözülmesini temenni ediyoruz. Yüzyıllardır aynı sınırı paylaştığımız İran'ın geleceğinin, dış güçler tarafından değil yalnızca İran halkı tarafından belirlenmesi gerektiği yönündeki tutumumuzu bir kez daha vurgulamak isterim.

Değerli Komisyon üyeleri, Gazze'deki gelişmeleri yakından takip etmeye ve bu konuda aktif bir politika izlemeye devam ediyoruz. Gazze Şeridi'nin idaresini üstlenecek Filistinli Teknokrat Komitenin kurulması ve diğer üyeler yanında Dışişleri Bakanımız Sayın Hakan Fidan'ın bu komitenin çalışmalarını denetlemek de dâhil olmak üzere oluşturulan yürütme kurulunda yer alacağının açıklanması önemli gelişmeler olmuştur. Hâlen son derece zor şartlar altında yaşam mücadelesi veren Gazze'deki Filistinlilere yönelik İsrail saldırılarının tamamen durdurulması ve insani yardımların hiçbir engellemeye tabi tutulmadan bölgeye ulaştırılması elzemdir. Barış planının ikinci aşamasının başarıyla sürdürülmesi ve Gazze'nin yeniden imar sürecinin bir an önce başlatılması gerekmektedir. Bu kapsamda ülkemiz de Barış Kuruluna katılma kararı almıştır.

Diğer taraftan, İsrail'in, Lübnan ve Suriye'deki işgal ve saldırılarına ilaveten Somaliland'i tanıyarak Somali Federal Cumhuriyeti'nin egemenliğini ve toprak bütünlüğünü hedef alması, bölgeyi istikrarsızlaştırmaya yönelik politikalarının son örneğini teşkil etmiştir. Bu adım, yerleşik uluslararası normların ve Birleşmiş Milletler Şartı'nın açık bir ihlalidir. Türkiye olarak Somali'nin egemenliğine, birliğine ve toprak bütünlüğüne olan sarsılmaz desteğimizi bir kez daha teyit ediyor; bu doğrultuda uluslararası hukuka uygun biçimde attığı diplomatik ve hukuki adımları desteklemeye devam edeceğimizi vurgulamak istiyorum.

Tüm konularda, bu konularda özellikle daha detaylı bilgi vermeyi teminen bugünkü toplantımızın ilgili bölümünde Dışişleri Bakan Yardımcısı Sayın Musa Kulaklıkaya Orta Doğu'daki güncel gelişmelere ilişkin zaten bir sunum gerçekleştireceklerdir.

Değerli arkadaşlar, 2026 yılının hemen ilk günlerinde Venezuela'daki gelişmeler uluslararası hukukun üstünlüğü, devletlerin egemenliği ve bölgesel barış açısından kaygı verici bir gelişme olmuştur. Uluslararası ilişkilerde temel ilke evrensel hukuka, devletlerin bağımsızlığına ve egemenliğine saygıdır. Venezuela halkının barış ve huzur içinde yaşamasıyla bölgesel istikrarın bu çerçevede sağlanmasını arzuluyoruz.

Amerika Kıtası'ndaki gelişmeler hakkında -gerek Latin Amerika boyutu gerekse Grönland da dâhil buna- Dışişleri Bakan Yardımcısı Sayın Levent Gümrükçü tarafından da yine bugünkü toplantımızın ilgili bölümünde yine detaylı bir sunum gerçekleştirilecektir.

Değerli Komisyon üyeleri, ülkemizin kuzeyinde devam eden Rusya-Ukrayna savaşı da yine ne yazık ki tüm şiddetle sürmektedir. Zaman zaman barışa yaklaşıldığı yönünde açıklamalar yapılsa da sahadaki çatışmalar devam etmektedir. Türkiye olarak başta İstanbul süreci olmak üzere savaşın sona erdirilmesine yönelik her türlü diplomatik çabayı desteklemeyi ve bu yönde aktif rol üstlenmeyi sürdürüyoruz.

Gerek bölgemizde gerekse küresel ölçekte son derece kritik bir dönemden geçmekteyiz. Orta Doğu'daki gelişmelere ilaveten ABD ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki küresel rekabet, ticaret savaşları, ABD yönetiminin Latin Amerika'ya yönelik politikaları, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali sonrasında Avrupa güvenlik mimarisinde yaşanan gelişmeler ve Grönland'a ilişkin ABD taleplerinin transatlantik ilişkilerinde yarattığı gerilim, uluslararası düzeni derinden etkilemekte hatta sarsmaktadır.

Böylesi bir ortamda ülkemizin hem içeride hem de dışarıda güçlü olması hayati önemdedir. Komisyonumuz, bu hedef doğrultusunda 2026 yılında da yine ikili ve çok taraflı parlamenter diplomasi faaliyetlerine yoğun şekilde devam edecektir. Bu kapsamda çok taraflı alanda önümüzdeki dönemde Estonya-Türkiye-Baltık ülkeleri dördü toplantısına, Bakü'de Türkiye-Azerbaycan-Gürcistan üçlü toplantısına, Kazakistan'da Türk devletleri dışişleri komisyonları toplantısına ve Romanya'da Türkiye-Romanya-Polonya üçlü toplantısına iştirak etmeyi planlıyoruz.

Ayrıca, parlamenter temaslarımızın yanı sıra düşünce kuruluşları, akademi ve sivil toplumla ilişkilerimizi güçlendirerek kamu diplomasisine de daha fazla ağırlık vereceğiz. Bu çerçevede ABD yönetimlerinde diplomasi ve dış politika alanlarında üst düzey görevlerde bulunmuş, hâlen çeşitli üniversite ve düşünce kuruluşlarında görev yapan ABD'li yetkililer ile SETA Vakfı temsilcilerini 17 Aralık 2025 tarihinde kabul ettiğimizi buradan ifade etmek isterim. Bu görüşmede, bölgesel konuların yanı sıra iki ülke ilişkilerinde parlamenter diyalogun güçlendirilmesine yönelik görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Değerli Komisyon üyeleri, son olarak bugün Komisyonumuzda görüşülmesi planlanan 7 teklifin yanı sıra esas komisyon olarak önümüzde toplam 25 teklif bulunmaktadır. 28'inci Yasama Döneminin başlangıcından bu yana Komisyonumuzda kabul edilen 67 uygun bulma kanun teklifi Genel Kurulda yasalaşmıştır. Buna karşılık Komisyonumuzdan geçen 106 teklif hâlen Genel Kurul gündeminde beklemektedir. Bu tekliflerin bir an önce yasalaşabilmesi için tüm siyasi parti gruplarının desteğini özellikle rica ediyorum.

Bu vesileyle, toplantımıza ilk defa katılacak olan Dışişleri Bakan Yardımcıları Sayın Musa Kulaklıkaya, Sayın Levent Gümrükçü ve Sayın Hacı Ali Özel'e bir kez daha hoş geldiniz diyor ve bakan yardımcılığı görevlerinde de başarılar diliyorum.

Evet, basın mensubu arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz, kendilerini dışarıya davet edebiliriz.

III.- KARARLAR

1.- Komisyon gündemine mevcut hâliyle devam edilmesine ilişkin karar

BAŞKAN FUAT OKTAY - Komisyonumuzun değerli üyeleri, basını dışarı aldysak biraz önceki konuyu isterseniz hemen karara bağlayalım, ona göre devam edelim. Benim için hiçbir şey...

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) - Başkanım, önce maddeleri bitirelim, ondan sonrasında sunumu rahat rahat dinleyelim.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Evet efendim, önce resmî işimiz bitsin.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) - Resmî işimiz bitsin, ondan sonra. Hızlı bitirelim, önerge olmadan ve konuşmadan hep beraber oylayalım.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Çok özür diliyorum çünkü şöyle bir şey olacak: Biz bunu görüşürken o sırada önergeler başlayacak, önergeler başladığı zaman yoklamalar başlayacak, biz maddeleri görüşürken hızlı hızlı gidip gelmek zorunda kalacağız. Onun için tamamlayalım.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) - Yani rahat rahat dinleyelim, dinleyebilen arkadaşlar dinlesin.

YUNUS EMRE (İstanbul) - Başkanım, şöyle bir açıklama gereği hissediyorum. Her anlaşmayla ilgili Komisyon raporu hazırlanıyor. Komisyon raporlarında ayrıca Bakanlık temsilcilerinin açıklamaları yer alacak yani anlaşmaları görüşmeden kabul etmek gibi bir usulümüz yok. Bütün anlaşmalarla ilgili Bakanlık temsilcilerinin açıklamaları olacak.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) - Görüşelim zaten.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yok, zaten görüşmeden teklif edelim diye bir şey yok.

YUNUS EMRE (İstanbul) - 7 anlaşma var önümüzde, her biriyle ilgili on-on beş dakikalık açıklamalar olursa iki saatimizi, iki buçuk saatimizi alacaktır. Böylelikle bu şekilde hızlı ilerlersek Genel Kurula herkesin gitmesi gerekecek ve bu son bölümü dinleyemeyebiliriz.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Benim için hiçbir şeyi yok. Bütün herkesi serbest bırakıyoruz, herkes istediği şekilde... Oylamaya sunuyoruz. Oylamaya sunalım, arkadaşlar...

YUNUS EMRE (İstanbul) - Hayır, şöyle: Bakın, biz bu anlaşmaları inceledik. Anlaşmalarla ilgili farklı bir şey yok, dolayısıyla muhalefet şerhi yazacağımız bir husus yok. O yüzden bu...

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - O zaman hemen oylayalım.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) - Hemen gerekçeleriyle alalım.

YUNUS EMRE (İstanbul) - Açıklamaları yapılmadan anlaşmalar kabul edilebilir mi?

BAŞKAN FUAT OKTAY - Şöyle bir şey yapalım mı? Tamamen, dediğim gibi, çoğunluğa uyacağız ve ben gerçekten fark etmez derken gerçekten fark etmez diyorum. Herkes kendi şeyi çerçevesinde nasıl düşünüyorsa oylamaya sunalım; ona göre oylama farklı yönde çıkarsa bir önergeyle gündem değiştiririz yoksa rahat hareket edelim yani.

Mevcut hâliyle devam etmesini arzu eden arkadaşlarımızı görelim... 10 kişi. İlk önce açıklamaları gündeme alalım diyen arkadaşlarımız... 9 kişi. O zaman mevcut hâliyle gündemimize devam ediyoruz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sizin bir fikriniz yok mu Sayın Başkan?

BAŞKAN FUAT OKTAY - Ben, nasıl isterseniz ona uyacağım dedim. Benim için her ikisi de uygun.

IV.- SEÇİMLER

1.- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu üye seçimi

BAŞKAN FUAT OKTAY - Evet, yine, malumunuz olduğu üzere, 28'inci Yasama Döneminin ikinci devresinde Dışişleri Komisyonu bünyesinde 9 üyeden oluşan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu, Komisyonumuzun 4/12/2025 tarihli toplantısında kurulmuş ve Komisyonumuzda temsil edilen siyasi partilerden alt komisyonunda görev alacak üyeleri Başkanlığımıza bildirmeleri talep edilmişti. Bu kapsamda alt komisyonunda siyasi partileri temsil edecek üyelerin adları belirlenmiş ve Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Üyeler şu şekilde: AK PARTİ'den 4 üye; Sayın Seda Gören, İstanbul Milletvekili; Sayın Mustafa Canbey, Balıkesir Milletvekili; Sayın Oğuz Üçüncü, İstanbul Milletvekili; Sayın Zafer Sırakaya İstanbul Milletvekili; CHP'den 1 üye, Sayın Utku Çakırözer Eskişehir Milletvekili; DEM PARTİ'den 1 üye, Sayın Semra Çağlar Gökalp Bitlis Milletvekili; MHP'den 1 üye, Sayın İsmail Özdemir Kayseri Milletvekili; İYİ Partiden 1 üye, Sayın Metin Ergun Muğla Milletvekili; YENİ YOL Partisinden 1 üye, Sayın Hasan Karal İstanbul Milletvekili.

Komisyonumuza siyasi partiler tarafından bildirilen ve okunan isimler biraz sonra oylanacaktır. Oylama sonucuna göre de bu isimlerden oluşan alt komisyon, üyelerinin belirleyecekleri bir tarihte ilk toplantılarını gerçekleştirecek ve bu toplantıda başkan seçimini yapacaklardır.

Alt komisyonunda siyasi partileri temsil edecek üyelerin isimlerini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, alt komisyon kuruluş süreci ve üye seçimi tamamlanmıştır. Alt komisyona seçilen üyeleri tebrik ediyor ve bundan sonra yapacakları çalışmalarda başarılar diliyorum.

Bir kez daha Komisyon olarak alt komisyonumuza yapacağı çalışmalarda her türlü desteği vereceğimizi vurgulamak istiyorum ve ben buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum, geçen dönemdeki tartışmaların yani yapılan çalışmaların verimliliğiyle ilgili bu dönem olmamasını arzu ediyoruz; dolayısıyla, çıktı bekliyoruz alt komisyonumuzdan. Eğer çıktı olmayacaksa bundan sonra ben Komisyon Başkanı olarak bugün itibarıyla gelecekte de yani bugünden itibaren böyle bir Komisyonun kurulmasına da gerek olmayacaktır diye düşünüyorum, ben Komisyon Başkanı olarak kendi şahsi fikrimi söylüyorum. Dolayısıyla, gerçekten bir Komisyon kuruyorsak etkili şekilde değerlendirmemiz lazım diye düşünüyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT OKTAY - Şimdi gündemimize geçiyoruz.

Bugün gündemimizin 2'nci sırasında, uygun bulma kanun teklifleri kapsamında toplam 7 teklifin görüşülmesi yer almaktadır.

Gündemdeki üçüncü husus, Dışişleri Bakanlığı tarafından Amerika Kıtası'nda ve Orta Doğu'da yaşanan son gelişmeler hakkında Komisyonumuz bilgilendirilecektir.

Gündem bilgisi ve teklif metinleri 20/1/2026 Salı günü Türkiye Büyük Millet Meclisi uzantılı e-posta adreslerinize de gönderilmiş ve elden dağıtılmıştır.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Maliye Mükemmeliyet Merkezi'nin (CEF) Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2099) ¹

BAŞKAN FUAT OKTAY - Uygun bulma kanun tekliflerinin 1'inci sırasında, İstanbul Milletvekili Sayın Kurtulmuş'un (2/2099) esas numaralı Maliye Mükemmeliyet Merkezi'nin Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından 15/4/2024 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan teklif 16/4/2024 tarihinde esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere sözü Dışişleri Bakan Yardımcımız Sayın Musa Kulaklıkaya'ya veriyorum.

Buyurun Sayın Kulaklıkaya.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Maliye Mükemmeliyet Merkezi Güneydoğu Avrupa ülkeleri arasında kamu maliye yönetimi, maliye reformu ve Merkez Bankacılığı alanlarında iş birliğinin güçlendirilmesi konularında çalışmalar yürütmektedir. Kamu

1. (2/2099) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

kurumlarımızdan çok sayıda uzman da 2011 yılından bu yana yakın iş birliğinde bulunduğumuz Merkezin faaliyetlerinden istifade etmiştir.

Maliye Mükemmeliyet Merkezine tam üyelik hâlihazırda kamu maliyesi ve Merkez Bankacılığı konusunda iyi uygulamalar, personel eğitimi ve tecrübe paylaşımı yoluyla beşerî sermaye kapasitemizin geliştirilmesini destekleyen Merkezin faaliyetlerinde söz sahibi olmamız açısından önem taşımaktadır.

Ayrıca, ülkemiz çeşitli programlar aracılığıyla Avrupa Birliğinin sağladığı Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) fonlarından istifade edebilecek, bu da AB'ye katılım hedeflerimize hizmet edecektir.

Diğer yandan, anılan kuruluşa üyeliğimizin sekreteryaya ev sahipliği yapan Slovenya'yla da ikili ilişkilerimize de olumlu yansıtacağı düşünülmektedir.

Türkiye, bu yaklaşımla Güneydoğu Avrupa'da kapasite artırımına odaklanan girişimleri de tabiatıyla desteklemektedir.

Balkanlar coğrafyası Türkiye için yalnızca stratejik değil aynı zamanda kültürel ve beşerî bağlarla iç içe geçmiş bir öncelik alanıdır. Bölgesel sahiplenme yaklaşımımız temelinde Balkan ülkeleriyle iş birliğini geliştirmeye azami gayret göstermekteyiz.

Slovenya, Balkanlarda güvenilir bir ortaktır, AB üyelik sürecimizi de desteklemektedir. Bu ülkeyle bölgesel ve uluslararası teşkilatlarda da artan iyi bir iş birliğimiz bulunmaktadır.

Merkeze hâlihazırda Slovenya, Bulgaristan, Hırvatistan, Romanya, Arnavutluk, Moldova, Karadağ ve Kuzey Makedonya üyedir; Bosna Hersek kurucu anlaşmayı imzalamış ancak henüz onaylamamıştır.

Maliye Mükemmeliyet Merkezi'ne tam üyeliğimizin kamu maliye yönetimi, maliye reformu ve Merkez Bankacılığı alanlarında iyi uygulamalardan istifade edilmesine, yetişmiş insan kapasitemizin artırılmasına ve kuruluşun karar alma süreçlerinde söz sahibi olmamıza hizmet edeceği değerlendirilmektedir.

Bu mülahazalar ışığında bahse konu anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasını Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinin takdirlerine saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ederim.

Bosna Hersek'in henüz onaylamamasının bir nedeni var mı? Oradaki Meclisteki çalışmalarla ilgili mi bu? Kendi iç süreçlerindeki... Yoksa bir gerekçesi var mı?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Sayın Başkanım, malumlarınız, Bosna Hersek'te üçlü bir yapı var; kendi içlerindeki mutabakatı sağlamadan, bir konsensüse ulaşmadan bu süreçler tamamlanamıyor; ondan kaynaklandığını değerlendiriyoruz.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen, soru sormak isteyen?

Buyurun Sayın Tan.

NAMIK TAN (İstanbul) - Sayın Bakan Yardımcımıza çok ufak bir sorum var.

Bu anlaşmanın altında Türkiye'den kimin imzaladığına dair bir şey göremedim ben; ben mi yanlış yapıyorum acaba?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Efendim, anlaşma imzalandı ama -bizim pozisyonumuz- sonradan katılma olacağı için henüz imza atılmadı.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Peki, imza atılmadan nasıl...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Sonradan katılım beyanında bulunarak katılmış olacağız.

Efendim, Anlaşmalar Genel Müdürümüz teknik olarak ayrıntı verecek.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Müsaadenizle efendim.

Bu, daha önce imzalanmış ve yürürlüğe girmiş bir anlaşma olduğu için burada uluslararası hukuka göre katılma prosedürü işletilecek yani imzalanmadan da onayla katılım belgesinin gönderilmesiyle bunu şey yapabiliriz. Yani imza yetkisi çıkarılan bir kişi imzalayabileceği gibi doğrudan katılım yetkisinin onaylandıktan sonra karşı tarafa bildirilmesi yöntemiyle de mevcut uluslararası anlaşmalara katılma imkânı vardır Sayın Vekilim, Sayın Büyükelçim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yani süreç bu şekilde mi işliyor genelde bununla ilgili, yoksa...

NAMIK TAN (İstanbul) - Diğerlerinin imzası var da o bakımdan.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Efendim, diğerleri birlikte imzalıyorlar, biz imzalanmış ve yürürlüğe girmiş birçok taraflı antlaşmaya sonradan katılıyoruz. Dolayısıyla, bizimki anlaşmayı imzalama değil katılma yöntemi.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Katılım o zaman, üye olmadığımız için.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Evet, katılım şeklinde.

NAMIK TAN (İstanbul) - Ama yani eğer...

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yani teknik olarak, yasal olarak herhangi bir...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Şöyle efendim: Ben şimdi evveliyatına da baktım, bir imza yetki kararı var, imzalıyor ama dediğim gibi, o belgenin altında bizim imzamız olması gerekmiyor, sadece o katılım belgesini imzalamış oluyoruz ve daha sonra onay süreci bu katılım belgesine göre yapıyor.

NAMIK TAN (İstanbul) - Yani neticede hiç imzalamıyoruz.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - İmzalıyoruz efendim, imzalıyoruz biz Cumhurbaşkanımızın çıkardığı belgeyle ama anlaşmanın altında imzamız olmuyor.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bu, katılım, protokol onayı değil.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Bu, onay sürecinde gelecek, tabii efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Bize süreci bir daha çok net bir şekilde ifade eder misiniz?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Tabii efendim, şöyle izah edeyim size: Uluslararası anlaşmalarda çeşitli yürürlüğe giriş usulleri vardır, bunlardan en bilineni üye devletler bir araya gelirler, imzalarlar ve daha sonra süreç başlar; iç süreçler, onay süreçleri vesaire. Mevcut çok taraflı anlaşmalar eğer başka devletlerin daha sonra katılmasına açıksa, ona engel bir hüküm yoksa -bu anlaşmada olduğu- gibi bu anlaşma yürürlüğe girer; ilk başta imzalayan devletler imzalar ve bu anlaşma uygulanmaya başlar bizim örneğimizdeki gibi ama daha sonra bir devlet bu anlaşmaya katılacaksa kendi prosedürünü işleterek bu anlaşmaya taraf olur. Efendim, bu, katılma olarak uluslararası anlaşmalara...

BAŞKAN FUAT OKTAY - Şu şekilde algılasak doğru algılamış olur muyuz? İlk etapta imzalanmamış olması bize esneklik kazandırıyor ülke anlamında, diğer katılımcıların katılımlarından sonra imzalamamızla ilgili.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Evet efendim, o şekilde de yorumlanabilir yani ilk başta o metni imzalamamış olmamız o anlaşmaya daha sonra...

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yani bilinçli bir tercih imzasız buraya sunulması; öyle mi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Bilinçli bir tercih de olabilir efendim fakat zamanında bu anlaşma Balkan ülkeleri arasında yapılmış, biz de aktif tutum almışız ve davet edilmişiz katılmaya. Efendim, daha sonra biz buna dâhil olmuşuz; bir tercih meselesi.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Arkadaş, anladım da yani sizden imzalanmayan bir şeyin buradan onay sürecinden geçmesiyle ilgili bir şeyi konuşuyoruz. Yani onun için dedik; bu, süreç olarak, teknik olarak, yasal olarak normal midir?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Normaldir efendim, normaldir.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yani "Bu bize bir esneklik kazandırıyor, avantaj kazandırıyor." diyorsanız ve teknik olarak da bunun bir sorunu yoksa bizim açımızdan yani Komisyon açısından kastediyorum bunu.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Teknik olarak efendim, çok rutin bir işlemdir. Mevcut, yürürlükte olan uluslararası anlaşmalara daha sonra başta imzalamayan bir ülkenin sonradan katılması uluslararası hukukta çok rutin bir işlemdir efendim.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Başkanım, sanıyorum burada terminolojik bir kargaşa içerisindeyiz. Burada biz bir imza tarafı değiliz, anlaşma imzalanmış, yapılmış; biz burada katılıma evet ya da hayır deme noktasındayız. Doğru mu?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Evet efendim fakat sonuçlar aynı yani başta da imzalamış olsak, sonradan da katılmış olsak Türkiye açısından konum aynıdır. Sadece uluslararası hukukta bu ikiye ayrılmış; başta imzalayan ülkeler, sonradan katılan ülkeler diye. Bu, tamamen bir uygulama prosedürü, yoksa hukuki açıdan herhangi bir fark yok. Bu, mutlak bir uygulama.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Uluslararası birçok şeye katılım böyledir zaten; yani kurucular olur, sonradan da dizilir, devam eder.

YUNUS EMRE (İstanbul) - Sayın Başkanım, ben de metne baktığımda 2013'te bu anlaşma imza altına alınmış, doğal olarak o tarihte imzalayan ülkelerin isimleri ve imzalar metnin sonunda ek olarak bulunuyor.

Ayrıca, oralarda da iç hukuk yolları tamamlanıp anlaşma yürürlüğe girmiş ve bu şartlar içerisinde doğal olarak o tarihte Türkiye bu anlaşmanın hazırlanmasında ve imza altına alınmasında bulunmadığı için Türkiye'nin imzası açılmamış anlaşma metnine; mesele bundan ibaret gibi görünüyor.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Doğrudur efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Sayın Başkanım, özetle, Meclisimizden ve Komisyonumuzdan biz katılmaya onay talep ediyoruz; yani işin özeti bu.

BAŞKAN FUAT OKTAY - "Onaya göre de imzalayacağız veya imzalamayacağız." diyorsunuz. Şimdi olay farklı bir boyuta dönüştü.

Buyurun Sayın Tan.

NAMIK TAN (İstanbul) - Bizim bir şeye itirazımız yok...

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yok, netleştirmeye çalışıyoruz.

NAMIK TAN (İstanbul) - Sadece doğru bir iş yapılınsı diye bu uyarıda bulunduk. Eğer "Bu iş doğru." diyorsanız yani yarın öbür gün bizim üzerimize başka bir sorumluluk yüklemesi söz konusu değilse ona bir itirazımız yok.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Teknik bir hataya mahal vermeyelim.

NAMIK TAN (İstanbul) - Evet yani neticede orada diyorsunuz ki "Bir anlaşma, sonunda bir imza olacak." öyle söylüyorsunuz. Dolayısıyla "Bu, hukuken ve hakikaten diplomatik açıdan uygun." diyorsanız o zaman kabulümüzdür.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun Ziya Bey.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) - Benim de anladığım mesele şudur: Hakikaten uluslararası anlaşmalarda anlaşma tarafı ve katılım boyutu olduğunu ben de biliyorum. Katılımlarda doğal olarak bir imza süreci yürümüyor, katılıma onay veriyoruz; geri kalan kısmı, imza kısmı bu onay üzerine bir süreç tamamlamadır. Önce imzalama ya da sonradan katılmada bir avantaj ya da dezavantaj durumu söz konusu değildir, teknik bir süreçtir. Dolayısıyla, şu an onay verirsek geri kalan imza boyutunu bu sürecin teknik olarak tamamlanması şeklinde algılıyorum, bir yanlış görmüyorum.

Teşekkür ederim.

NAMIK TAN (İstanbul) - Peki, bir şey daha sorabilir miyim?

Biz, imza sürecinden, onun tamamlanmasından sonra -neticede bir yerde imza atılacak- görüşsek bir mahzuru var mı?
BAŞKAN FUAT OKTAY - Evet, Sayın Kulaklıkaya.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Efendim, zaten 2023 yılında Cumhurbaşkanımız tarafından katılım belgesini imzalamaya zamanın Maliye Bakanı yetkilendirilmiş ancak bizim bugün gündeme getirme nedenimiz Meclisimizden katılım için onay almak; o onay alındıktan sonra bu imzayı atacağız.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Peki, teşekkür ediyoruz.
Buyurun Sayın Bakbak.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Başkanım, şöyle: Maliye Mükemmeliyet Merkezi'nde yani buradaki amaç ne? Mali açıdan bu Komisyonun ya da bu Merkezin amacı ne? Katkı sunmak. Bizim, dünyanın her yerinde yatırımlarımız bulunmakta. Balkanlarda bunların hedefi ne böyle bir merkezle mali açıdan? Maliye de cevap verebilir, sizinle mi ilgili bilmiyorum.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun Musa Bey.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Efendim, buna benzer mükemmeliyet merkezleri OECD bünyesinde de var ama bu, bölgesel bir kuruluş ve daha çok teknik düzeyde ülkelerde kapasite artırmaya yönelik, kapasite geliştirmeye yönelik bir hizmet sunuyor. Örneğin, OECD'nin burada vergi eğitim merkezi var; vergicilik alanında OECD, OECD üyesi ülkelere -Türkiye'nin ev sahipliğinde kurulmuş bir merkez burası, finansmanını da Maliye Bakanlığımız koordine ediyor- OECD'nin anlayışı içerisinde vergi konularıyla alakalı ilgili kurumlardaki uzmanlara kapasite geliştirme programları uyguluyor, eğitim programları uyguluyor. Bu merkezin de ilgi alanı Maliye Bakanlığını ilgilendiren konular ve Merkez Bankacılığını ilgilendiren konularda üye ülkelerin kurumlarında çalışanlara ve kurumların kapasitelerine katkı olacak şekilde programlar düzenlemek.

Arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Başka sorusu, görüşü, önerisi olan? Evet, söz almak isteyen arkadaşımız yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**MALİYE MÜKEMMELİYET MERKEZİ'NİN (CEF) KURULMASI HAKKINDA
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Maliye Mükemmeliyet Merkezi'nin (CEF) kurulması hakkında anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

YUNUS EMRE (İstanbul) - Bu madde diğer kanunlardaki gibi; Bakan Yardımcısının bahsettiği katılımın uygun bulunması değil, daha önceki diğer kanunları kabul ettiğimiz gibi bir ifade var bu maddede. Böyle bir tabir gerekir mi acaba?

BAŞKAN FUAT OKTAY - Gerek var mı bu çerçevede?

Arkadaşlar, niye net cevap vermiyorsunuz siz? Sizde değil mi anlaşmalar? Niye arkasında durmuyorsunuz, hazırlıklı değil misiniz?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Efendim, hazırlıklıyız.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Niye net söylemiyorsunuz?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Rutin bir süreç efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - "Olabilir." "Olmayabilir." "Şu da olur." "Bu da olabilir." Yani net söyleyene.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Evet, efendim, bunu Komisyonda kabul ettiğimiz takdirde buna biz taraf olacağız, taraf olma sürecini başlatacağız. İmza kararı zaten çıkmış durumda, imzalanacak ve yürürlüğe girecek, daha doğrusu onay işlemleri yapılacak. Yani teknik açıdan bu, sadece teknik bir detay, buna taraf olmamız açısından...

BAŞKAN FUAT OKTAY - Ya, teknik detayı anladık yani "maddeler gibi" diyor. Yunus Emre Bey başka bir şeyi soruyor, diyor ki: "Burada maddeler diğer kanunlar gibi geçiriliyor, dolayısıyla burada bir tadilata gerek var mı?" Soru bu.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Yok efendim, katılımın uygun bulunduğu dair kanun çıkacak.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Tamam, yasal anlamda, teknik anlamda sorulan sorulara net cevap verin. "Olabilir." de "Olmayabilir." de, burada diplomatik şey konuşmuyoruz ki.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI ULUSLARARASI HUKUK VE ANDLAŞMALAR GENEL MÜDÜRÜ FIRAT SUNEL - Tabii efendim, olur.

YUNUS EMRE (İstanbul) - Ama efendim, bu, kanun maddesi olduğu için yasama uzmanı arkadaşlarımız bu konuda daha doğru bilgi verebilir.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Evet, Osman Bey...

YASAMA UZMANI OSMAN KOCAMAN - Yok, efendim, burada zaten anlaşmanın 1'inci maddesiyle bahse konu anlaşmanın uygun bulunduğu dair bir hüküm var, başka da bir şey yapılmasına gerek yok burada efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Şimdi, bununla ilgili de şunu yapalım, bakın: Bu tür imzasız şeyler geldiğinde... 2'nci defa yaşıyoruz böyle bir olayı, 1'inci defa yaşadığımızda iade etmiştik hatırlarsanız, bir daha böyle bir şey olmasın diye. 2'nci defa geldiğinde bunun imzasız olup olmadığıyla alakalı siz bunu "check" etmek zorundasınız, kontrol etmek zorundasın sen uzman olarak. Aynı şekilde, büyükelçi, sizin göreviniz sadece Dışişlerinden gelen olayları üyelere göndermekten ibaret değil, bunu çalışırsınız

öncesinde, gerekli çalışmaları yaparsınız, teknik olarak ilgili çalışmaları yapar, "Burada bir sorun yoktur." diye buraya yazılı olarak da bize bildirirsiniz, burada tartışılmaz bu konu. Niye hazırlıksız bizi buraya getirip de bu konuları tartıştıyorsunuz?

YASAMA UZMANI OSMAN KOCAMAN - Efendim, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN FUAT OKTAY - Bir şey söyleyemezsin, burası bir şey söyleme değil, ne söyleyeceksen herkes duysun.

YASAMA UZMANI OSMAN KOCAMAN - Efendim, bize gelen ilk anlaşmadaki, geri çekilmedeki sebep, anlaşmanın İngilizce metnindeki eksiklikten dolayıydı. Buradaki durum teknik olarak farklı efendim...

BAŞKAN FUAT OKTAY - Ya, arkadaşlar, bakın, durum aynı demiyorum size, farklı bir durum var diyorum yani imzasız geliyorsa bu imza, katılım olayı, "Şu, şu, şu gerekçelerle buna imza olmaya gerek yoktur." dersiniz, son derece de net olur ve burada da tartışılacak bir şey olmaz, kimsenin kafasında da soru işareti kalmaz, sizin göreviniz zaten bu çalışmayı yapmak. Yani burada eğer bu konuyla ilgili bir daha eksiklik yaşanırsa kusura bakmayın sizinle ilgili de gereğini yaparız. Böyle bir şey yok arkadaşlar, bu kadar insan burada, bakın, emek veriyor yani mesai harcıyor.

Evet, teşekkür ediyorum tekrar.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Evet, maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Maddeyle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca (2/2099) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu'nun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Seda Gören, Ankara Milletvekili Ahmet Fethan Baykoç, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı'nın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay
Ankara
Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2632) ²

BAŞKAN FUAT OKTAY - Gündemin 2'nci sırasında, İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş'un (2/2632) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Kurtulmuş tarafından 23/10/2024 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan teklif aynı tarihte esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Kulaklıkaya, Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere size söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; gündemimizdeki diğer 6 anlaşma ilgili ülkelerle ikili konsolosluk ilişkilerimizin ahdî temelini güçlendirmeye yönelik mutabakat belgeleridir. Adli yardımlaşma ve suçlu ile hükümlü nakli alanlarında anlaşma bulunmadığında müteakibiye esasına göre hareket edildiği malumlarıdır. Bu alanlarda anlaşma sağlanması ilişkilerin daha sağlam bir zemin üzerine inşa edilmesini ve işlemlerin daha düzenli ve hızlı icra edilmesine imkân tanımaktadır. Böylece, ülkemizin güvenliğini doğrudan ilgilendiren konularda ilgili ülkelerle daha etkin bir iş birliği tesis etme imkânı bulmaktayız. Bu arka plan ışığında ilgili ülkeyle ilişkilerimizi de göz önünde tutarak her bir anlaşmanın gerekçeleri hakkında açıklamalarda bulunacağım.

Etiyopya'yla karşılıklı anlayış, saygı ve ortak çıkarlara dayanan köklü ilişkilere sahibiz. Etiyopya'yı bölgede önemli bir ortak olarak görüyor ve özellikle son yirmi yılda meyvelerini veren ilişkilerimize büyük önem atfediyoruz. İkili ticaret hacmimiz 2025 yılında yaklaşık 253 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir, bu rakam bir önceki yıla göre yüzde 5'lik bir artışa tekabül etmektedir. Ekonomik ilişkilerimizi daha da geliştirerek ticaret hacmimizi artırmayı amaçlıyoruz. Türkiye, aynı zamanda, Etiyopya'daki en büyük 4 yatırımcı ülkeden biridir. Sayın Cumhurbaşkanımız 2005, 2007 ve 2015 yıllarında Etiyopya'yı 3 kez ziyaret etmiş, yine, Sayın Cumhurbaşkanımızın Başbakan Abiy Ahmed'in daveti üzerine bu yıl şubat ayının ilk yarısında Addis Ababa'yı ziyaret etmesi planlanmaktadır. Başbakan Abiy ise 2021 yılında 2 kez, 2024 yılında ise Liderler Zirvesi vesilesiyle Türkiye'yi ziyaret etmiştir. Üst düzey ziyaretlerin devam etmesi ilişkilerimizin ivme kazanmasına yardımcı olacaktır.

2. (2/2632) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Ülkemiz ile Etiyopya arasında adli yardımlaşma alanında onay süreci tamamlanmış herhangi bir anlaşma bulunmamaktadır. Malumunuz, adli yardımlaşma konuları böyle bir ahdî zemin olmadığı durumlarda mütekabiliyet esasına göre yürütülmektedir. Etiyopya'yla gelişen ikili ilişkilerimiz çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükûmeti arasında suçluların iadesi anlaşması Adalet Bakan Yardımcımız Sayın Yakup Moğul ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükûmeti adına Etiyopya Adalet Bakanı Yardımcısı Sayın Alemante Agidew Wondimeneh tarafından 10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Anlaşmanın iç onay süreci Etiyopya tarafında 16 Mayıs 2023 tarihinde tamamlanmıştır. 24 maddeden müteşekkil bu anlaşma ülkemiz ile Etiyopya arasında adli iş birliğini geliştirmek ve suçluların iadesi konusunda yardımlaşmanın hukuki çerçevesini oluşturmanın yanı sıra iadesi mümkün olan suçlar, iade bakımından zorunlu ve takdiri ret nedenleri, geçici tutuklama, hızlandırılmış iade ve transit geçiş gibi konuları ihtiva etmektedir.

Bu mülahazalar ışığında bahse konu antlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasını Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinin takdirlerine saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Teklifle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ben alabilir miyim?

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun lütfen.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Sayın Başkanım, teşekkürler.

Sayın Bakanım, şimdi, gerekçeyi dinledik. Yani bu madde suçluların iadesi anlaşması fakat açıklamanın büyük bir oranı ekonomik ve ticari iş birliğinin gelişmesine katkıyla başladı ve son bir iki cümlede adli olarak "Şu taleplerin karşılanması..." Burada, acaba, Adalet Bakanlığı yetkilisi arkadaşımız bize birazcık... Hani bu bağlamda, halkımızdan ya da karşılıklı talepler mi var, hangi bağlamda iyileştirmelere vesile olacak? Bir iki cümleyle açarsınız çok mutlu olurum.

METİN ERGUN (Muğla) - Ben devam edebilir miyim Sayın Başkanım yani ilave olarak?

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun Sayın Ergun.

METİN ERGUN (Muğla) - Bu anlaşmayla karşılıklı ne kadar kişi yararlanacak bu anlaşmadan? Onu da bilgi verirsiniz memnun olurum.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Sayın Başkanım, müsaade ederseniz efendim, saygılarımı sunuyorum efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Sayın Başkanım, şimdi, suçluların iadesi konusunda işlem hacmine baktığımızda, taleplere baktığımızda -son on yıllık efendim, onları derledik istatistikleri Sayın Başkanım- 2016-2026 yılları arasında ülkemizin Etiyopya'dan suçluların iadesi konusunda toplam 8 talebi olmuş. Efendim, burada, kritik husus, dikkatlerinize arz etmek istediğimiz husus, 6 tanesi FETÖ ve PDY efendim. Dolayısıyla böyle kritik bir unsur, husus içermektedir efendim; bu konuda bunu arz etmek isterim suçluların iadesi bağlamında efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Evet, başka soru, görüş, önerisi olan?

Buyurun Sayın Salıcı.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) - Şimdi, bilgilendirme bölümünde yani son maddede belki konuşacağız ama yani Etiyopya'ya sıra gelmez diye düşünüyorum orada. Somaliland'ı resmî olarak tanımasından sonra İsrail'in, Türkiye'nin ilişkilerinde bir değişiklik oldu mu Etiyopya, Somali ve Somaliland arasındaki ilişkiler bağlamında?

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yani isterseniz bunu şöyle yapsak mı, o sunumun içerisinde siz gene bunu...

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) - Sıra gelmeyebilir oraya diye düşündüm de.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yok yani şu anlamda: Sıra gelmese bile soru olarak orada bu konuya girsek, tam orada bu modda olacağız çünkü.

Tamam, siz yine notunuzu almış olun Musa Bey.

Evet, teşekkür ediyorum.

Başka soru yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ETİYOPYA FEDERAL
DEMOKRATİK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SUÇLULARIN İADESİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 10 Mayıs 2022 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde hakkında söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel Kurulda Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca (2/2632) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu'nun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik Kanat, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay
Ankara
Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşmaya Dair Andlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2740) ³

BAŞKAN FUAT OKTAY - Gündemin 3'üncü sırasında, İstanbul Milletvekili Sayın Kurtulmuş'un (2/2740) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşmaya Dair Andlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi bulunmaktadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Kurtulmuş tarafından 3/12/2024 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan teklif, aynı tarihte esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Kulaklıkaya, söz sizde.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; Birleşik Arap Emirlikleri ile ülkemiz arasında yoğun bir ekonomik ve ticari iş birliği bulunmaktadır, bu alandaki ilişkiler her geçen gün daha da güçlenmektedir. 2024 ikili ticaret hacmimiz 15,7 milyar dolar seviyesinde iken 2025 yılı ikili ticaret hacmimiz ilk on bir ayda 18 milyar dolara yaklaşmış bulunmaktadır. Bu veriyle Birleşik Arap Emirlikleri Körfez'deki en büyük ticaret ortağımız konumuna gelmiştir. Birleşik Arap Emirlikleri'nde 1.000 civarında Türkiye sermayeli firma ve ülkemizde 600 kadar Birleşik Arap Emirlikleri sermayeli şirket faaliyet göstermektedir. Aynı zamanda, yaklaşık 50 bin vatandaşımız bu ülkede ikamet etmektedir. Tabiatıyla, bu yoğun ekonomik ve beşerî etkileşim adli alanda iş birliğinin önemini daha da artırmaktadır. Bugün görüşmekte olduğumuz anlaşma ülkemiz ve Birleşik Arap Emirlikleri arasında suçluların soruşturulması ve kovuşturulması ile suç gelirleri ve bundan hasıl olan gelirlerin müsaderesinde tarafların yetkili makamlarının etkinliğini güçlendirerek cezai konularda adli yardımlaşmaya ilişkin en geniş tedbirlerin alınması ihtiyacının karşılanması ve yakın iş birliğimizin güçlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bugüne kadar iki ülke arasında cezai konularda adli yardımlaşma talepleri, konuyu düzenleyen ikili bir sözleşme bulunmadığından uluslararası antlaşmalar ve mütekabiliyet ilkesi gereğince yürütülmekteydi. Anlaşmanın onaylanmasının ülkemiz ile Birleşik Arap Emirlikleri arasında cezai konularda karşılıklı adli iş birliğini hukuki zemine kavuşturarak adli yardımlaşma taleplerimizin hızlı bir biçimde sonuçlandırılmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Anlaşmanın yürürlüğe girmesi cezai konularda adli yardımlaşma taleplerimizin daha hızlı bir biçimde sonuçlandırılmasına katkı sağlayacaktır. Ülkemiz ile Birleşik Arap Emirlikleri arasında tanıkların ve bilirkişilerin beyanlarının alınması, olay yeri incelemesi, bilirkişi incelemesi, sanık ve şüphelilerin sorgulanması ve müştekilerin dinlenmesi, belgelerin tebliği, delil teşkil eden belge, eşya ve mal varlığının aranması, el konulması ve teslimi, delillerin adli sicil kayıtlarının ve belgelerin iletilmesi, tutuklu ve hükümlülerin geçici olarak nakli, gerekli hâllerde daha kapsamlı bir delil talebinin parçası olarak kişilerin yerinin ve kimliğinin tespit edilmesi, suç gelirleri ve eşyalarının tespiti, izlenmesi, sınırlandırılması, el konulması ve ilgili işlemlerle yardımlaşma sağlanması, tarafların ulusal mevzuatına aykırılık teşkil etmediği sürece her türlü iş birliği hususlarını içeren anlaşma toplamda 24 maddeden oluşmaktadır. Anlaşmanın iç onay süreci Birleşik Arap Emirlikleri tarafında devam etmektedir.

Bu mülahazalar ışığında, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşmaya Dair Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasını Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinin takdirlerine saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum Değerli Bakan.

Teklifle ilgili söz almak isteyen arkadaşımız, soru soran arkadaşımız var mı?

Buyurun lütfen Utku Bey.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Çok teşekkür ediyorum.

Ben de Sayın Bakan Yardımcılarına görevlerinde hem hayırlı olmasını hem başarılar diliyorum 3 Bakan Yardımcısına da.

3. (2/2740) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Bu konuda Adalet Bakanlığı temsilcisi de yine belki rakam vermek isterse Birleşik Arap Emirlikleri'yle bu adli konularda iadeler, istekler, talepler ne âlemde? Bir onu sormak istiyorum. Bir de bu anlaşmanın saydığınız içeriği başta suçluların iadesi değil, suçluların iadesini kapsamıyor diye tahmin ediyorum.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Evet.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Kapsamıyor. Önce, kamuoyunu böyle çok meşgul eden işte açıklamalarıyla, iddialarıyla isimler olabiliyor, bunlardan biri Sedat Peker mesela, onun durumunun ne olduğu, resmî olarak belki Adalet Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı biliyor mu bilmiyorum ama Adalet Bakanlığı temsilcisi ifade ederse, oradaki statüsü Birleşik Arap Emirlikleri'nde ne? Bu anlaşmayla Türkiye Cumhuriyeti devleti bir kolaylık sağlayacak mı onunla ilgili soruşturma, kovuşturma ya da ne varsa? Bunun dışında da az önce işte spesifik bir örgütten bahsettiniz. Burada, Birleşik Arap Emirlikleri'yle gündemimizde yine spesifik bir örgüt söz konusu mu? Geçenlerde belki dikkatinizi çekmiştir, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma galiba başlatmıştı "Birleşik Arap Emirlikleri bağlantılı casusluk operasyonu" diye, 3 kişinin yakalandığı; önce galiba savunma sanayi kuruluşlarını ve biyografik tarama -nasıl bir şey olduğunu bilmiyorum, onu belki Adalet Bakanlığı temsilcimiz şey yapar- kişilere yönelik. Bu ne aşamada, ne oldu? Buradan bir şey çıktı mı? Kimler gelmiş, ne yapmışlar? Tabii ki ticari ilişkilerimizin iyi olması sevindirici, daha iyiye gitsin arzu ederiz ama bir taraftan da bir casusluk faaliyetinin hedefinde olduğumuza yönelik bir gözaltına alınan isimler vesaire var, bu konularda da Komisyonumuzu bilgilendirirseniz seviniriz.

Teşekkür ederim.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Sayın Başkanım, müsaade ederseniz.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Şimdi, efendim, hemen önce istatistiklerimizi, iş ve işlem hacmimizi ortaya koymak isterim müsaadenizle.

Gerçekten, ülkemiz tarafından Birleşik Arap Emirlikleri'ne cezai konularda adli yardımlaşma taleplerimize baktığımızda ciddi bir yoğunluk söz konusu efendim. 240 adet istinabe talebinde bulunmuşuz, tabii efendim aramızda da bir anlaşma akdedilmediği için neredeyse efendim yarısı derdest durumda. Ya, bu inşallah bir etkinlik kazandıracak efendim bu hukuki altyapıyla, beraber hızlıca inşallah mesafe katedeceğiz; bunlar sonuçlanacak diye değerlendiriyoruz Sayın Başkanım, bunu arz ediyorum efendim.

Onun dışında, efendim, müsaadeniz olursa spesifik birtakım sorular oldu, onlara da uygun görürseniz yazılı olarak yanıt vermek isteriz efendim, o detaya hâkim değilim, şu aşamada, bağışlayınız lütfen, yazılı olarak yanıt vermek isteriz.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Tamam, uygundur.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Sağ olun.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ederim,

Bu talep edilen "henüz iade edilmeyen" dediğiniz, "Orada ilerlemeye de fırsat sağlar, kapı aralar." dediğiniz konuda ilave bir anlaşmaya ihtiyaç olacak mı suçluların iadesiyle ilgili?

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Evet efendim, inşallah, teknik görüşmelerimiz devam ediyor efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - O kısımdaki görüşmeler de devam ediyor.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Merkezî makam ile bakanlık arasında devam ediyor Sayın Başkanım.

Arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Buyurun lütfen.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Ben de öncelikle Değerli Bakanlarıma hayırlı uğurlu olsun dileklerimi iletmek istiyorum.

Adalet Bakanlığı temsilcisi arkadaşşıma sormak istiyorum: Şimdi, Birleşik Arap Emirlikleri'nde yakın zamanda bir Türk gemisi herhâlde çapa atarken, çapa düşmesi sonucunda Birleşik Arap Emirlikleri'nin interneti iki üç gün kesildi. Bu konuyla ilgili bir sürü telefon geliyor. Onunla ilgili herhangi bir bilgi var mı, olay hangi aşamada?

Teşekkürler.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Efendim, ben öncelikle ilk soruya da katkı anlamında bir iki bilgiyi Komisyonumuzla paylaşmak istiyorum. 2015-2025 yılları arasında ülkemiz tarafından Birleşik Arap Emirlikleri'ne iletilen 204 ceza istinabe talebinin 110'u sonuçlandırılmıştır. Anılan dönemde Birleşik Arap Emirlikleri'nin ülkemizden toplam 35 ceza istinabe talebinin 20'si hitama uğramış, 15'inin ise süreci devam etmektedir. 2015-2025 yılları arasında ülkemizin Birleşik Arap Emirlikleri'nden ceza tebligat talebi olmamıştır. Anılan dönemde Birleşik Arap Emirlikleri tarafından ülkemize iletilen 17 ceza tebligat talebinin ise 14'ü sonuçlandırılmıştır.

Sayın Milletvekilimizin gemi kaptanı Ali Yol'un durumuyla ilgili sorusu hakkında bilgi arz ediyorum: Vatandaşımız Ali Yol 4. Kaptan olarak görev yaptığı "ARD Horizon" isimli geminin kopan çapasının Kızıldeniz'deki fiber kabloları zarar verdiği iddiasıyla ilk etapta Birleşik Arap Emirlikleri güvenlik yetkililerince terör saldırısı şüphesiyle, ardından kamu malına zarar verme suçlamasıyla tutuklanmıştır. Müteakiben, gemi sahibi şirket tarafından istihdam edilen hukuk firmasının geminin yükünün Umman'dan alındığını beyan etmesi ve daha sonra yükün Irak'tan alındığının ortaya çıkması nedeniyle vatandaşımızın soruşturmasına kaçakçılık amaçlı sahte evrak takdiminin de eklendiği avukatından öğrenilmiştir. Davanın 19 Ocak 2025 tarihindeki ilk duruşmasında vatandaşımızın kefaletle serbest bırakılması talebi reddedilmiştir. Duruşma, sanığın savunmasının alınmasını teminen 2 Şubat 2026 tarihine ertelenmiştir. Vatandaşımız hakkında diplomatik kanallardan bilgi alınabilmesi ve büyükelçiliğimizde ziyaret edilebilmesini teminen ilk olarak 21 Kasım'da ilgili ülke makamları nezdinde yazılı girişimde bulunulmuş, ardından 24 ve 25 Kasım ile 26 Aralık 2025 tarihinde Abu Dabi Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilileriyle yapılan şifahi temaslarda vatandaşımıza ilişkin bilgi ve ziyaret taleplerimize yanıt

beklediği hatırlatılmış, yazılı talebimiz keza 26 Aralıkta tekrarlanmıştır. Yol'un adli süreci devam ederken limanda bekleyen gemide tutulmasına yönelik ayrıca iletilen talebimiz Birleşik Arap Emirlikleri makamlarınca olumsuz yanıtlanmıştır. Vatandaşımızın durumu, ailesiyle temas hâlinde olan Bakanlığımız ve Abu Dabi Büyükelçiliğimizce Birleşik Arap Emirlikleri makamları nezdinde yakından takip ediliyor.

Sedat Peker'le ilgili bir soru olmuştu bir sayın vekilimizden. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma, varsayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanarak yağma, silahla yağma, suç işlemek amacıyla örgüt kurma ve benzeri suçlardan hakkında mahkememizce yakalama kararı bulunan reis Sedat Peker hakkında ilgili cumhuriyet başsavcılıklarımızda hazırlanan 2 ayrı iade dosyası ilgili ülke makamlarına Mayıs 2021 tarihinde iletilmiştir. Ayrıca, Emniyet Genel Müdürlüğümüzün talebi üzerine INTERPOL Genel Sekreterliğince adı geçen hakkında 01/02/2022 tarihli kırmızı bülten yayınlanmıştır. Adı geçene ilişkin iade talebimiz en son 4-5 Aralık 2024 tarihlerinde Birleşik Arap Emirlikleri'ne gerçekleştirdiği resmî ziyaret sırasında Adalet Bakanımız Sayın Yılmaz Tunç tarafından da muhataplarına iletilmiştir. Konu, Bakanlığımız ve Abu Dabi Büyükelçiliğimiz tarafından takip edilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Kamil Hocam, buyurun lütfen.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bu anlaşma gerçekten çok ilginç, çok güzel, amaca matuf bir şekilde hazırlanmış; ben tebrik ediyorum çünkü ikili anlaşma olmadığı için cezai konularda hukuki bir zemin arayışı içerisindeyiz. Bu sadece Birleşik Arap Emirlikleri'yle değil çünkü hakikaten her bağlamda ilişkilerimizin artık Orta Doğu ve Afrika ekseninde yayıldığı noktaları dikkate alarak bence... Adalet Bakanlığımız, Sayın Genel Müdürümüze şunu... Cehaletimi bağışlayın eğer böyle bir süreç başlamışsa, bilmiyorum ama sadece Birleşik Arap Emirlikleri'yle değil yani 1000'e 600 bir yatırım karşılıklılığı var bir kere, bu müthiş bir şey. Bir de vatandaşlarımızın tabii sürekli iletişim hâlinde olduğu bir coğrafyadan bahsediyoruz, her bağlamda. Bütün Orta Doğu, özellikle yani Körfez ülkelerini içine alan Orta Doğu ülkeleriyle ve Afrika'da iletişim hâlinde olduğumuz diğer ülkelerle de bu tür hukuki zemin arayışı içerisinde olabileceğimiz durumlar olacak çünkü etkileşim, iletişim çok netleşiyor ve genişliyor. Bu bağlamda bir çalışmanız var mı? Yoksa da behemehâl bunu bir örnek teşkil edeceğini düşünerek geliştirmekte fayda var çünkü bize de -sayın vekillerim bilirler- inanın, özellikle lojistik bağlantılı, ulaşım bağlantılı, ticari bağlantılı Sayın Başkanım, çok talep geliyor; şurada gözaltına alındı, tutuluyor ama hiçbir şey yapamıyoruz. Ne biz ne de Dışişlerimiz bu konuda... Çünkü hakikaten ancak uluslararası anlaşmalardan bazı alıntılar yaparak işte "Şöyleydi, böyleydi, buna göre şöyle yapın." deme ihtiyacımız oluyordu. Amaca matuf bir anlaşma, çok da detaylı hazırlanmış, tebrik ediyorum ama genele teşmil edilirse harika olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Biz teşekkür ediyoruz.

Yani bu anlaşmanın güzel olduğuyla alakalı bir yorumdu.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Evet efendim, dış politika önceliklerimiz ve stratejimiz zaten Dışişleri Bakanlığımızla uyumlu efendim. O çerçevede, biz uyumlu bir şekilde, senkronize hareket ediyoruz.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA CEZAI KONULARDA KARŞILIKLI ADLİ YARDIMLAŞMAYA DAİR ANDLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 19 Temmuz 2023 tarihinde Abu Dabi'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşmaya Dair Andlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde hakkında söz isteyen arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde hakkında söz almak isteyen arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca (2/2740) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu'nun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Seda Gören, Ankara Milletvekili Ahmet Fethan Baykoç, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız'ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3106) 4

BAŞKAN FUAT OKTAY - Gündemin 4'üncü sırasında, İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş'un (2/3106) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Hükümlünün Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Kurtulmuş tarafından 8/5/2025 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan teklif 9/5/2025 tarihinde esas komisyon olarak Dışışleri Komisyonuna, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Musa Bey söz sizde.

Buyurun lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; Cibuti, bölgesindeki yakın ortaklarımızdan biridir. Büyüyen ekonomisi ve istikrarıyla Cibuti, Afrika Boynuzu ve diğer ülkelere örneklik teşkil eden vasıflara sahiptir. Cibuti, Hükümetler Arası Kalkınma Otoritesi'ne ev sahipliği yapmakta, Cibuti Dışışleri Bakanı Afrika Birliği Komisyonu Başkanlığına seçilmiş durumdadır.

İkili ticaret hacmimiz 2025 yılında 376 milyon dolara ulaşmıştır. Çifte vergilendirmenin önlenmesi anlaşmasının imzalanması ikili ekonomik ilişkilere ivme kazandıracaktır. İş insanlarımızı Cibuti'de varlıklarını ve faaliyetlerini artırmaları için teşvik etmekteyiz. Ülkemiz ile Cibuti arasında onay süreci tamamlanmış adli yardımlaşma alanında herhangi bir anlaşma bulunmamaktadır. Malumunuz, adli yardımlaşma konuları böyle bir ahdi zeminin olmadığı ülkelerde mütakabiliyet esasına ve uluslararası hukukun genel ilkelerine göre yürütülmektedir. Cibuti'yle gelişen ikili ilişkilerimiz çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması Adalet Bakan Yardımcımız Sayın Yakup Moğul ile Cibuti Cumhuriyeti adına İnsan Haklarından Sorumlu Adalet ve Cezaevi İşleri Bakanı Sayın Ali Hassan Bahdon tarafından 25 Ocak 2023 tarihinde Cibuti'de imzalanmıştır. Anlaşmanın iç onay süreci Cibuti tarafında 2024 yılında tamamlanmış durumdadır. 23 maddeden oluşan bu anlaşma sayesinde Cibuti'yle adli iş birliğini geliştirmek, hükümlülerin nakli konusunda yardımlaşmanın hukuki çerçevesini oluşturmak, hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olanların cezalarının kendi ülkelerinde veya toplumsal çevrelerinde infaz edilmesine imkân tanımak ve hükümlülerin sosyal rehabilitasyonlarına katkıda bulunmak maksadıyla taraflar arasında gerçekleştirilen bir dizi temel teması takiben imzaya hazır hâle getirilmiştir. Bu mülahazalar ışığında bahse konu anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasını Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışışleri Komisyonu üyelerinin takdirlerine saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Teklif hakkında söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE CİBUTİ CUMHURİYETİ ARASINDA HÜKÜMLÜ NAKLİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 25 Ocak 2023 tarihinde Cibuti'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca (2/3106) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu'nun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere; İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik Kanat, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Seda Gören'in özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

4. (2/3106) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2638) ⁵

BAŞKAN FUAT OKTAY - Gündemin 5'inci sırasında, İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş'un (2/2638) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Kurtulmuş tarafından 25/10/2024 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan teklif aynı tarihte esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Kulaklıkaya, buyurun lütfen, söz sizde.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, kıymetli Komisyon üyeleri; yıllar içerisinde stratejik bir niteliğe erişen Somali'yle ilişkilerimizin her alanda gelişmeye ve güçlenmeye devam etmesinden büyük bir memnuniyet duymaktayız. Sayın Cumhurbaşkanımızın Somali'ye 2011 yılında gerçekleştirdiği tarihî ziyaretten itibaren Somali'nin istikrarı ve refahına katkı sağlamaya devam etmekteyiz. Somali'yle kalkınma yardımları, sağlık, eğitim, ticaret ve en önemlisi de terörle mücadele alanında çok yönlü bir iş birliğimiz bulunmaktadır. İkili ticaret hacmimiz 2025 yılında 318 milyon dolara ulaşmıştır. Somali'ye yönelik yardımlarımızda özellikle terör örgütü Eş Şebab'la mücadelede Somali Federal Hükümetine destek olmak amacıyla askerî eğitim faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz.

Ülkemiz ile Somali arasında onay süreci tamamlanmış adli yardımlaşma alanında herhangi bir anlaşma bulunmamaktadır.

Somali'yle gelişen ikili ilişkilerimiz çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması Adalet Bakanımız Sayın Yılmaz Tunç ile Somali Federal Cumhuriyeti adına Adalet ve Anayasal İşler Bakanı Sayın Hassan Moallin Mohamoud Sheikhali tarafından 31 Ocak 2024 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Anlaşmanın iç onay süreci Somali'de devam etmektedir. 23 maddeden müteşekkil bu anlaşma ülkemiz ile Somali arasında adli iş birliğini geliştirmek ve suçluların iadesi konusunda yardımlaşmanın hukuki çerçevesini oluşturmanın yanı sıra, iadesi mümkün olan suçlar, iade bakımından zorunlu ve takdirli ret nedenleri, geçici tutuklama, hızlandırılmış iade, transit geçiş gibi konuları ihtiva edecek şekilde imzalanmıştır. Bu mülahazalar ışığında bahse konu anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasını Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinin takdirlerine saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerinde söz almak isteyen arkadaşlarımız var mı? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SOMALİ FEDERAL
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SUÇLULARIN İADESİ ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 31 Ocak 2024 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel Kurulda Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca (2/2638) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu'nun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere; Ankara Milletvekili Ahmet Fethan Baykoç, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik Kanat'ın özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay
Ankara
Dışişleri Komisyonu Başkanı

5. (2/2638) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3211) ⁶

BAŞKAN FUAT OKTAY - Gündemin 6'ncı sırasında, İstanbul Milletvekili Sayın Kurtulmuş'un (2/3211) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Kurtulmuş tarafından 16/7/2025 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan teklif 17/7/2025 tarihinde esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Kulaklıkaya, bilgilendirmek üzere söz sizde, buyurun lütfen.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Sayın Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri; Somali'yle konsolosluk ilişkilerimizin ahdî zemininin geliştirilmesi bağlamında bugün gündemimizde yer alan üç anlaşmadan bir diğeri hükümlü nakli anlaşmasıdır.

Biraz evvel değindiğimiz cezai konularda, adli yardımlaşma anlaşmasında olduğu gibi Somali'yle gelişen ikili ilişkilerimiz bağlamında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşması da Adalet Bakanımız Sayın Yılmaz Tunç ile Somali Federal Cumhuriyeti adına Adalet ve Anayasal İşler Bakanı Sayın Hassan Moallin Mohamoud Sheikhalı tarafından 12 Aralık 2024 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Anlaşmanın iç onay süreci Somali tarafında devam etmektedir. 22 maddeden müteşekkil bu anlaşma, ülkemiz ile Somali arasında adli iş birliğini geliştirmek, hükümlülerin nakli konusunda yardımlaşmanın hukuki çerçevesini oluşturmak, hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olanların cezalarının kendi ülkelerinde veya toplumsal çevrelerinde infaz edilmesine imkân tanımak ve hükümlülerin sosyal rehabilitasyonlarına katkıda bulunmak amacıyla taraflar arasında yapılan bir dizi teması takiben imzaya hazır hâle getirilmiştir.

Bu görüşler çerçevesinde, söz konusu anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasını Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinin takdirlerine saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Teklif üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Buyurun Utku Bey.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim.

Aslında kamuoyunda değişik vesilelerle çok tartışıldı -iki bakanlığın yetkilileri de burada- bu Somali Cumhurbaşkanı'nın oğlu ülkemizde bir motokuryenin ölümüne sebep olmuştu. Bu süreç biliyorsunuz eleştirildi, şey yapıldı, önce yurt dışına gitti, sonra geldi. En sonunda, bizim hatırladığımız, bizim hafızamızda kalan, 24 bin lira bir ceza, bir para ödedi. İşte, az önce söylüyordunuz, özgürlüğü kısıtlayıcı bir ceza durumunda kendi ülkelerinde farklı uygulanması vesaire gibi, galiba onu bile almadı. Eminim bu süreci Bakanlığımız, iki bakanlık takip etmiştir. Ne oldu orada? Kurye öldüğüyle kaldı ama o bir şekilde bir gün dahi cezaevinde kalmadan serbest kaldı. Bize bir hatırlatırsanız... Süreç sonuçlandı mı, onu sormak istiyorum.

Ayrıca, yine Adalet Bakanlığı diğer ülkeler için rakamları söylüyordu; Somali'de durum ne aşamada, kaç kişi isteniyor, istenmiyor?

Bir de benim cahilliğime verin, bu az önce söylediğiniz husus yani özgürlüğü bağlayıcı cezaların kendi ülkelerinde çekilmesi hususu genel bir anlaşma şekli mi yoksa daha özel ya da hukuk sistemi farklı olan ülkelerle uygulanan bir şey mi? Belki benim bilgi eksikliğimden kaynaklanabilir.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Hızlıca arz edeyim Sayın Başkanım, müsaadeniz olursa.

Efendim, rakamlar tabii çok yüksek değil, diğerleri gibi yoğun değil ama burada bir potansiyelden bahsedildi. Bu potansiyeli öngörerek aslında bir hukuki altyapının oluşturulması hem vatandaşlarımızın hem de ticari faaliyetlerin korunması amaçlanmaktadır hukuki çerçeveler bakımından.

Hükümlünün nakli açısından da hemen arz edeyim. Mesela, Somali'nin bizden 2 nakil talebi var, hükümlü nakli ama bizim olmuyor. Efendim, hükümlü nakli şöyle bir müessese: Şahsın, vatandaşların hakkında yabancı bir ülkede işledikleri suçlarla ilgili olarak hüküm kesinleşiyor ve iki ülke mutabakata varıyor ve o ülke vatandaşının naklini talep ediyor ve tabii, nakline konu şahsın, hükümlünün de rızası gerekiyor. Dolayısıyla vatandaş da o yabancı ülkeden kendi ülkesine cezasını çekmiş ve cezası infaz edilmiş oluyor; dolayısıyla hükümlünün lehine böyle bir durum söz konusu bu mekanizmada efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Evet, teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Motokuryeyle ilgili somut bir gelişme var mı?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Sayın Milletvekilim, uygun görürseniz yazılı olarak zatialinize ayrıntılı cevap iletelim.

Bir iki istatistik paylaşmak istiyorum efendim.

6. (2/3211) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Ülkemizde ceza infaz kurumlarında 6 hükümlü, 1 hükümlü, 2 tutuklu Somali vatandaşı bulunmaktadır, Somali'de de 2 tutuklu vatandaşıımız bulunmaktadır; Komisyonumuzun bilgilerine arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Başka söz talebi var mı?

Metin Bey, buyurun.

METİN ERGUN (Muğla) - Şunu mu anlıyorum -özellikle Adalet Bakanlığı temsilcimiz dinlerse- Somalili bir vatandaş Türkiye'de bir suç işledi, yargılandı, cezasını aldı, hüküm giydikten sonra Somali talep etti, biz iade ettik. Peki, bu aldığı cezayı bizim kanunlarımıza göre aldı ve belli bir süre, diyelim ki yirmi yıl gibi bir süre aldı, Somali'de af çıkarsa ne oluyor?

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Çok teknik bir konu. Af konusunda hükümlü nakli şeyi işlemez. Çok teknik bir soru, sağ olunuz efendim. İşlemiyor efendim, hükümlü nakli mekanizması işlemez af gelmesi hâlinde. Dolayısıyla antlaşmalarda da zaten bu şekilde karşı tarafın mutabakatı gerekiyor efendim. Bu şahısla ilgili olarak, somut şahısla ilgili olarak...

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yani aftan faydalanamıyor, kendi ülkesindeki aftan.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Aynen efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HÜKÜMLÜ NAKLİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 12 Aralık 2024 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde hakkında söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde hakkında söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil edecek özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca (2/3211) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporu'nun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Seda Gören, Ankara Milletvekili Ahmet Fethan Baykoç'un özel sözcüler seçilmesini teklif ederim.

Fuat Oktay

Ankara

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3212) 7

BAŞKAN FUAT OKTAY - Son teklifimiz, gündemin 7'nci sırasında, İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş'un (2/3212) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Numan Kurtulmuş tarafından 16/07/2025 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan teklif 17/07/2025 tarihinde esas Komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali Komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Bilgilendirmek üzere sözü, Sayın Kulaklıkaya, size veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; Somali'yle gelişen ikili ilişkilerimiz kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması Adalet Bakanımız Sayın Yılmaz Tunç ile Somali Federal Cumhuriyeti adına Adalet ve Anayasal İşler Bakanı

7. (2/3212) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Sayın Hassan Moallin Muhamoud Sheikhali tarafından 12 Aralık 2024 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Anlaşmanın iç onay süreci Somali tarafında devam etmektedir. 20 maddeden oluşan bu anlaşma, ülkemiz ile Somali arasında adli iş birliğinin geliştirilmesi, cezai konularda adli yardımlaşmanın hukuki çerçevesinin oluşturulması, geçici tedbirler, bilgi ve belge paylaşımı, tarafların ve tanıkların dinlenmesi, bilirkişi incelemesi yaptırılması, video konferans, cezai alanda tebligat, tutuklu veya hükümlülerin geçici naklî ve kişisel verilerin korunması ve istinabe gibi konuları içermektedir.

Bu arka plan ışığında mezkûr anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasını Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu üyelerinin takdirlerine saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben öz önce sorduğum bir hususu bir kere daha dikkatinize getireceğim. Şu nedenle: Şimdi, Somali'yle, suçluların iadesi, hükümlü nakli, adli yardımlaşma, 3 anlaşma getiriyor iki bakanlığımız, Dışişleri Bakanlığımız ve Adalet Bakanlığımız. Ben bunlardan birisi Türkiye'de suç işledi, Yunus Emre Göçer isimli bir motokuryenin ölümüne neden oldu ve kamuoyuna yansıdığı kadarıyla 27 bin lira ödedi ve cezaevinde yatmadı diyorum, ne Adalet Bakanlığından -asıl bakanlık- ne Dışişleri Bakanlığından "İşin seyri şudur." diye bir bilgi notu yok. Yanınızda bürokratlar var, bir açıklama yapmanızı bekledim açıkçası.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Bunu yazılı bilgilendireceğiz diye arkadaşlar ifade ettiler.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Yanlış anlamayın ama Somali'yle ilgili bunu konuşmayacağız da... Suçluların iadesi hükmünü, naklini konuşuyoruz. Benim aklıma geliyor gazetecilikten gelen bir kardeşiniz olarak, acaba bu anlaşmalardan bir tanesi de bu arkadaşta yarıyor mu diye içimden, benim aklımdan geçiyor açıkçası. 27 bin lirayla tamamen kurtuldu mu? Dediğim gibi, bu kuryenin hakkını hukukunu sorgulamak sadece benim değil sizin de göreviniz yani bu ülkenin bürokratları olarak. O yüzden belki bir daha değerlendirme olur ya da "Yazılı, detaylı anlatacağız." diyorsanız o da olur. O anlamda bir sessizlik olunca bir daha sorma ihtiyacı hissettim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ GENEL MÜDÜRÜ ÖMER SERDAR ATABEY - Hızlıca arz edeyim efendim: Çok spesifik, detay bir dosyayla, somut bir dosyayla ilgili olarak bilgi sahibi değiliz efendim. Müsaadeniz olursa yazılı arz edeceğiz. Sayın Bakan Yardımcımızın da ifade ettiği gibi, gerçekten Somali tarafının çok sayıda bize talebi oluyor, teknik talepleri oluyor, görüşme talepleri oluyor. 9 Somali vatandaşı var cezaevlerimizde, bu anlamda yani buna yönelik, bu ihtiyaca cevap vermek üzere aslında bir hukuki girişimdir, diplomatik girişimdir Somali tarafınca; bunu arz etmek isterim.

Sağ olun.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ederim.

Sayın Salıcı, buyurun.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) - Sayın Başkan, bu cehalet içeren sorulara ben de bir katkıda bulunayım. O motokuryenin ölümüne sebep olan kişinin Somali Devlet Başkanının oğlu olduğu bilgisini kayıtlara geçirelim. Şimdi, böyle bir şeyi bizim Dışişleri Bakanlığımızın ya da Adalet Bakanlığımızın bilmiyor olma ihtimali yok, nokta.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Evet, söylemek istediğiniz bir şey var mı arkadaşlar?

Musa Bey, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI MUSA KULAKLIKAYA - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Elbette kamuoyunu meşgul eden ve kamuoyunun önemseydiği popüler bir konunun soru olarak yöneltmesi doğal, bunu saygıyla karşılıyoruz. Bu konu toplantı öncesinde Bakanlığımızda bizim gündemimize de geldi. Bizde de tabii, iç hukukta devam eden bir süreç olduğu için, Somali tarafından da bize yansıyan başka bir şey olmadığı için biz de Adalet Bakanlığından bilgi istemek amacıyla hazırlıklarımızı yaptık ama sayın vekillerimizi bütün detaylarıyla yazılı olarak bilgilendirmeyi taahhüt ediyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ederim.

Yani burada gizlenen bir şey yok, dolayısıyla tüm detaylarıyla yazılı olarak bilgilendireceğini arkadaşlarımız ifade ettiler.

Tekrar teşekkür ediyorum.

Teklif üzerinden başka söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA CEZAI KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 12 Aralık 2024 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.
Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Komisyonumuzu Genel Kurulda temsil etmek üzere özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 45'inci maddesi uyarınca (2/3212) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon Raporunun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik Kanat, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın özel sözcüler olarak seçmesi teklif ederim.

Fuat Oktay
Ankara
Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN FUAT OKTAY - Kabul edenler... Kabul etmeyenler. Kabul edilmiştir.
7 teklifimizin uygun görülmesiyle alakalı 2'nci gündem maddemizi tamamlamış bulunuyoruz.
Tekrar teşekkür ediyorum tüm katkılarınız için.

III.- KARARLAR (Devam)

2.- Dışişleri Bakan Yardımcıları Levent Gümrükçü ve Musa Kulaklıkaya'nın "Amerika Kıtası'nda ve Orta Doğu'da Yaşanan Son Gelişmeler" konusunda Komisyonu bilgilendirmesi için TBMM İçtüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturuma geçilmesine ilişkin karar

BAŞKAN FUAT OKTAY - Bugünkü gündemimizin 3'üncü sırasında, Dışişleri Bakanlığının Amerika Kıtası'nda ve Orta Doğu'da yaşanan son gelişmeler konulu bilgilendirme sunumu yer almaktadır.

Arkadaşlarımızın bir talebi var daha rahat değerlendirme anlamında, konuşma anlamında, önceki toplantılarda da böyle yapıyorduk ve son derece de verimli oluyordu. Kapalı oturumla ilgili böyle bir önergemiz var. İsterseniz öncesinde bu önergeyi gündeme alalım.

İlgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Dışişleri Bakan Yardımcıları Sayın Levent Gümrükçü ve Sayın Musa Kulaklıkaya'nın Amerika Kıtası'nda ve Orta Doğu'da yaşanan son gelişmeler konusunda Komisyonumuzu daha sağlıklı ve güvenli bir şekilde bilgilendirebilmesi için TBMM İçtüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturuma geçilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Canbey
Balıkesir

Ziya Altunyaldız
Konya

Ahmet Fethan Baykoç
Ankara

Mahmut Rıdvan Nazırlı
Elâzığ

Kamil Aydın
Erzurum

Namık Tan
İstanbul

Hasan Karal
İstanbul

Mehmet Güzelmansur
Hatay

Metin Ergun
Muğla

BAŞKAN FUAT OKTAY - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, görüşülen konunun hassasiyeti nedeniyle ortaya çıkan durum karşısında görüşmelerin daha güvenli bir ortamda, sınırlı sayıda kişinin katılımıyla yapılmasını sağlamak ve müzakereleri belli bir düzen içinde sonuçlandırmak amaçlanmaktadır.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kapalı oturuma geçiyoruz.

Kapanma Saati:15.58

(Kapalı oturuma geçildi)

VI.- KAPALI OTURUMLAR

A) Kapalı Oturumlar

1.- İkinci Oturum kapalı

İKİNCİ OTURUM
(Kapalıdır)

ÜÇÜNCÜ OTURUM
Açılma Saati: 18.42
BAŞKAN: Fuat OKTAY (Ankara)
BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa CANBEY (Balıkesir)

III.- KARARLAR (Devam)

3.- Kapalı oturum kararının kaldırılmasına ve açık toplantı düzenine geçilmesine ilişkin karar

BAŞKAN FUAT OKTAY - Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca alınan kapalı oturum kararının kaldırılmasına ve açık toplantı düzenine geçilmesine ilişkin olarak Başkanlığımıza verilen bir önerge bulunmaktadır, önergeyi okutup oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Dışişleri Bakan Yardımcıları Sayın Levent Gümrükçü ve Sayın Musa Kulaklıkaya'nın Amerika Kıtası'nda ve Orta Doğu'da yaşanan son gelişmeler konusunda Komisyonumuzu daha sağlıklı ve güvenli bir şekilde bilgilendirmesi için TBMM İçtüzüğü'nün 32'nci maddesi uyarınca alınan kapalı oturum kararının kaldırılmasını ve açık toplantı düzenine geçilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Canbey
Balıkesir

Ziya Altunyaldız
Konya

Ahmet Fethan Baykoç
Ankara

Mahmut Rıdvan Nazırlı
Elâzığ

Kamil Aydın
Erzurum

Namık Tan
İstanbul

Hasan Karal
İstanbul

Mehmet Güzelmansur
Hatay

Metin Ergun
Muğla

Talih Özcan
Düzce

Gerekçe:

Önergeyle daha önce kapalı oturuma ilişkin alınan kararı ortadan kaldırmak ve müzakerelerin açık bir şekilde yapılabilmesini sağlamak amaçlanmaktadır.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Normal, açık oturuma geçmiş bulunuyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, Komisyon üyelerine, Dışişleri Bakan Yardımcılarına ve diğer tüm katılımcılara teşekkür ettiğine ve muhalefet şerhlerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT OKTAY - Ben, kayıtlara geçmesi anlamında tekrar, bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Bakan Yardımcılarımızın yaptıkları sunumlar gerçekten son derece kıymetliydi; son derece içeriği zengin, emek verilmiş sunumlardı. Yine, Komisyon üyelerimizin çok değerli katkıları, soruları, önerileri ve yine ilgili genel müdürlerimizin, ilgili başkanlarımızın ve kurum temsilcilerimizin, bürokratlarımızın çok değerli katkıları son derece zengin içerikli bir sunuma dönüştürdü. Ben, her birinize yürekten teşekkür ediyorum yine şahsen ve tüm arkadaşlar adına.

Bakan Yardımcılarımız Sayın Musa Kulaklıkaya'ya, Sayın Levent Gümrükçü'ye ve Hacı Ali Özel'e, sizlerin şahsında tüm Dışişleri camiasına ve tüm ilgili bakanlıklarımıza yürekten teşekkürlerimi şahsım ve Komisyon üyelerimiz adına iletmek istiyorum bir kez daha.

Değerli arkadaşlar, gündemimizde yer alan tekliflere ilişkin görüşmeler tamamlanmıştır, gündemimizi tamamlamış bulunuyoruz.

Komisyonumuzda bugün kabul edilen kanun tekliflerine muhalefet şerhi vermek isteyen üyelerimizin şerhlerini en geç 26 Ocak 2026 Pazartesi günü saat 11.00'e kadar Başkanlığımıza göndermelerini rica ediyorum.

Gündemimizde görüşülecek başka bir konu bulunmamaktadır. Şayet, sizlerin...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Başkanım, dilek ve temenni kısmını da koyalım yani kısa bir cümleyle gündeme.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Siz aslında...

BAŞKAN FUAT OKTAY - Dolayısıyla, evet, bu güzel bir teklif, hemen kabul edelim, dilek ve temenni...

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Komisyonunda kabul edilen kanun tekliflerinin Genel Kurulda onaylanmasına ilişkin açıklaması

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Görüşmelerin başında siz zaten zikrettiniz gerçekten, bütün grubu bulunan siyasi parti temsilcileri olan arkadaşlarımız adına da bu talepte bulunalım lütfen. Gerçekten çok önemli çalışıyoruz, buradan epey bir olay çıkardık ama Genel Kurulda biraz ağır aksak gidiyor. Bu bağlamda hepimiz kendi gruplarımızda bunu mütalaa edip aralara serpiştirerek yani zaman zaman... Bakın, burada birçok konuda mutabıkız; tamamen öğrenmeye odaklı, "Temelde ne var?" "Açıklamada ne var?" ama hiçbirimiz karşı çıkmadık. O zaman, Genel Kurulda da üçer, beşer, onar aralara serpiştirilerek bunların bir an önce onaylanması gerekir ki yürütme de bu işi daha rahat bir şekilde uygulasin diye bir teklifte bulunmak isterim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Fuat Oktay'ın, Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN FUAT OKTAY - Yani, arzu ederseniz biz şunu da yapabiliriz: Komisyonumuz, evet, var ama isterseniz her bir siyasi gruptan birer temsilcimizle daha dar bir ekip oluştururuz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Veya Grup Başkan Vekilleriyle de görüşülür.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Ve bütün olarak, ilgili tüm Grup Başkan Vekilleriyle veya Grup Başkanlarıyla görüşülür. Yani şöyle bir algıdan kurtulmamız lazım bizim: Meclisin gündemi boş kaldığı zamanlarda geçirilecek şeyler değil bunlar. Bunlar yürütmenin, her bir bakanlığımızın, Dışişleri Bakanlığımızın, ilgili tüm bürokrat arkadaşlarımızın ve hatta meslek örgütlerimizin gerçekten çok yoğun emeği olan çalışmalar ve her birinin, her bir gün gecikmesinin Türkiye'ye maliyeti var, vatandaşlarımıza maliyeti var. Yani, bunu siyaset üstü tutup aslında bir an önce geçirmekte fayda var, eğer bunda hemfikirsenez bunu karar olarak da yani tavsiye kararı olarak da alabiliriz, görüşürüz kendi içimizde.

NAMİK TAN (İstanbul) - Bir görüşelim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Tamam.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ki Namık Bey, zaten bu Bakanlık için daha çok önemsiyor, statü olarak daha fazla biliyor.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Ya, Namık Bey'le de biz bunu zaten önceden de görüştük şeyde...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) - 106 tane bekleyen teklif var.

BAŞKAN FUAT OKTAY - 106 ve bugünküyle birlikte 113 tane teklifimiz Genel Kurulda bekliyor olacak. Yani, dolayısıyla, böyle bir çalışma aslında hem Meclisimizin performansı açısından hem yürütmenin performansı hem de aynı zamanda Komisyonumuzun performansı açısından son derece faydalı olacaktır, Türkiye'nin çıkarına olacaktır.

NAMİK TAN (İstanbul) - Bizler konuşmuştuk zaten. Dolayısıyla, öyle bir sorun yok yani ama işte...

BAŞKAN FUAT OKTAY - Türkiye'nin gündemine bırakmadan yani siyasetin gündeminin dışında, siyasetüstü bir zeminde bunu halletmemizde fayda var, onu kastediyoruz.

Evet, çok teşekkür ediyorum bu teklif için de.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ben teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN FUAT OKTAY - Başka görüşülecek konu yok, sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus da yok ise... Gördüğüm kadarıyla yok.

Komisyon üyelerimize, Bakan Yardımcılarımıza, bakanlıklarımızın çok değerli temsilcilerine ve tüm değerli arkadaşlarımıza, emek veren tüm arkadaşlarımıza yürekten teşekkür ediyorum.

Dışişleri Komisyonunun 28'inci Yasama Dönemi 20'nci Toplantısını kapatıyorum.

İyi akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati: 18.47